

Rapport från årsmötet den 29 mars 2022

Vid årsmötet i Bromma Kyrka Eneby Villaförening den 29 mars deltog ett 20-tal av föreningens medlemmar. Mötet hölls i "Gröna Villan" inom Beckombergaområdet, något som kanske förklarar att ganska få medlemmar hade tagit sig dit. Under ledning av Carl-Olof Fägerlind som mötesordförande avhandlades alla de obligatoriska punkterna på dagordningen. Styrelsen omvaldes i sin helhet (till den del styrelseledamöternas mandat inte sträckte sig till nästa årsmöte). Det betyder att styrelsen under kommande år består av följande ledamöter: Magnus Wallander, ordförande, Christina Polgren, sekreterare, Per Sahleström, kassör, samt Inger Larsson, Frank Waltersson, Johan Söderholm och Olle Stigwall.

Vid mötet lämnades också viss information om det **glädjande och oväntade tillskottet** som föreningen fått.

Som framgår av årsredovisningen – finns att läsa på hemsidan – har vår förening fått ca 91 000 kr i tillskott, i samband med att föreningen Villaägarföreningar i Stockholms Stad ("VISS") upplöstes och behållningen på denna föreningskonto fördelades ut bland de berörda villaägarföreningarna. Det innebär att vår förening nu har en ganska god ekonomi, med en betydande buffert, som kan täcka **eventuella underskott i resultaträkningen under kommande år.**

Innan mötet startade, höll Fil. Dr. Nils Ringstedt ett mycket uppskattat föredrag med utgångspunkt i hans nyligen utgivna bok, På spaning efter Brommas historia.

Text: Magnus Wallander

Styrelsen i Bromma Kyrka Eneby Villaförening 2022: Från vänster Magnus, Per, Christina, Inger, Olle, Frank och Johan.

Grannstöd Bromma söker förare

Grannstöd Bromma är en ideell förening som engagerar frivilliga deltagare som på dagtid patrullerar i Bromma. Vid patrulleringen är man alltid minst två och man får information via mejl från polisen om sådant som har hänt i Bromma. Den främsta uppgiften är att genom närvaro hjälpa till att förebygga brott men också inspirera de boende till bättre uppmärksamhet. Uppgiften är att SYNAS, OBSERVERA och RAPPORTERA, men inte ingripa.

För närvarande är ca 60 förare engagerade i verksamheten.

Ambitionen är emellertid att framöver köra två pass med patrullering per dag, i stället för som idag oftast bara ett pass. För att detta ska bli möjligt krävs det fler förare. Den som tycker att detta verkar intressant är välkommen att höra av sig med mail till info@brommakyrkaenebyvillaforening.se så att vi kan förmedla detta till Grannstöd Bromma.

Text: Frank Waltersson

Grannsamverkan och brott

Under februari och mars var våra områden förskonade från såväl bostadsinbrott som bilstölder. Däremot hade vi två bilinbrott i Bromma Kyrka i februari och 7 i mars.

Bra att veta om Parkslide

Parkslide är en växt med mycket stor spridningskraft. Den är mycket svår att bekämpa. I Sverige finns bara honplantor. Växten blommar i september – oktober men kan inte föröka sig med hjälp av frön. Parkslide förökar sig genom rot- och stamdelar.

Samtliga delar över jord dör under vintern och växten skjuter sedan nya skott från rotsystemet på våren. Dessa skott växer snabbt upp och bildar stammar på upp till 2,5 meter, som förvedas något under sommaren.

Jordstammarna har en förmåga att överleva även när man försöker elda upp dem. Det är svårt att säkerställa att de minsta rotfragmenten bränns upp helt. De behåller sin livskraft under lång tid, troligen flera år.

Förra årets ovanjordiska delar fotograferade i mars.

Snabbfakta om Parkslide

- sprids med ytterst små rot- eller stamfragment, i vissa fall så små som 0,7 millimeter
- kan använda sina lagrade resurser till att skjuta nya skott många år efter att bekämpning har påbörjats
- kan reagera på bekämpningsförsök genom att skjuta rot-skott långt från huvudplantan

Det saknas bekämpningsmetoder som man med säkerhet kan rekommendera eller garantera att de kommer att fungera i alla situationer mot parkslide. Metoder som har visat sig fungera i vissa lägen kan i andra fall resultera i ökad spridning.

En kombination av flera bekämpningsmetoder kan tillsammans möjligen ge effekt

Ett exempel är kombinationen att knäcka och täcka. Det innebär att man knäcker av växtens ovanjordsdelar vid rotkronan precis under markytan och sedan täcker med markduk minst en meter utanför beståndet. Markduken täcks sedan med ett 30 cm lager jord eller grus.

Detta görs med fördel innan första frosten så att plantan inte hinner skicka ner all näring till rötterna. Det är viktigt att säkerställa att det inte finns några hål eller andra möjligheter

för plantan att ta sig igenom täckningen (till exempel möjlighet att växa upp längs stolpe eller annan struktur som sticker upp genom täckmaterialet). Troligen kommer nya skott så småningom att lyfta på duken. Knäck då dessa på nytt samt torka och fortsätt sedan att täcka området.

Text: Christina Polgren

Källor: Naturvårdsverket och Sveriges Lantbruksuniversitet/SLU

Hantering av växtdelar/avfall från parkslide i Stockholm/ från Stockholm vatten och avfall/facebook

"Blomsterlupin, jätteloka och parkslide är exempel på invasiva växter. Det är viktigt att växterna hanteras rätt för att stoppa spridningen:

- Släng inte invasiva växter i kärlet för trädgårdsavfall eller din kompost.
- Lägg dem i en sopsäck eller soppåse och förslut ordentligt. Om det bara är lite kan du lägga påsen i ditt vanliga sopkärl annars tar du säcken till närmaste återvinningscentral och lägger den i brännbart. Kontakta personalen på återvinningscentralen och berätta varför du slänger den förslutna sopsäcken i brännbart."

Flygplatsfrågan

En ständigt aktuell fråga för styrelsen är flygplatsfrågan. Visserligen har flygplatsen funnits på plats, innan de flesta – för att inte säga alla – nu bosatta i Bromma Kyrka och Eneby valde att bosätta sig här. Icke desto mindre är det naturligtvis viktigt att man gör vad man kan, för att tillse att störningarna från flygtrafiken för de boende blir så liten som möjligt. Av den anledningen brukar representanter för styrelsen sammanträffa med flygplatsledningen ett par gånger per år för en uppdatering och en diskussion. Vid det senaste mötet, som ägde rum i januari, fick vi del av bland annat följande information. Efter pandemins utbrott i mars 2020 har inte mycket varit sig likt när det gäller flygtrafiken. Under slutet av 2020 gick flygtrafiken ner med ca 97 %. Under 2021 återhämtade sig trafiken en del och nådde under vissa höstmånader upp till ca 50 % av normal omfattning. Prognosen, i början av 2022, var att flyget så småningom skulle komma upp i 70 – 80 % av tidigare volym. Med hänsyn till att en stor del av flyget periodvis varit borta från Bromma Flygplats, har

det inte just nu varit aktuellt att med flygplatsledningen diskutera ytterligare bullerdämpande åtgärder. Den frågan får vi emellertid återkomma till, när vi har något av ett normalläge igen.

Det kan vara värt att notera att nuvarande avtal avseende flyg på Bromma Flygplats gäller till och med 31 december 2038. I april 2021 tillsatte regeringen en utredning om möjligheten att stänga flygplatsen i förtid. I augusti 2021 presenterades resultatet av utredningen, som öppnade upp för en stängning av flygplatsen. Det är nu regeringen som "äger frågan". Det finns dock inte någon majoritet i riksdagen för att stänga Bromma Flygplats. Man bör komma ihåg att stödet för ett bibehållande av flygplatsen framför allt finns i andra delar av landet. Bromma Flygplats framtid är med andra ord inte primärt en fråga för Bromma eller för Stockholm.

Text: Magnus Wallander

Valborg 2022

Det blir Ingen valborgeld på ängen vid Eneby i år. Mälarscouterna arrangerar valborgsfirande på Snorreängen på södra sidan av Kyrksjön. Se information nedan från Mälarascouterernas hemsida:

Lördagen den 30 april firar vi Valborgsmässoafton på Snorreängen vid Kyrksjön.

Aktiviteter från kl. 18:30

Vi tänder brasan kl. 20:00

Västerortskören sjunger in våren kl. 20:15

Café, brända mandlar, fiskedamm, sockervadd, kokosbolls-katapult, popcorn, spik i stock, klubba rått, pilpoker, chokladhjul mm. Varmt välkomna!

Valborg arrangeras av Mälarscouterna.

Körens skönsång sponsras av Norra Ängby Trädgårdsstadsförening.

Gilla vår sida på Facebook

Skriv gärna tips och inlägg på sidan som är till glädje och kunskap för oss som bor i området. Du hittar Facebooksidan genom att t.ex. googla "Bromma Kyrka Eneby Villaförening Facebook".

Hur mår Kyrksjön?

Det finns många anledningar till varför Kyrksjön med omgivande område är skyddsvärd. De starkt hotade kransalgerna rödsträse och skörsträse som förekommer i Kyrksjön bidrar starkt till skyddsbehovet. Vatten från Stockholms sjöar analyseras regelbundet. Kyrksjön bedöms ha *hög ekologisk status*. Den kemiska statusen bedöms utifrån nio analyserade ämnen där sex uppnår god status och tre uppnår *inte god status*. (Se rutan till höger). Även badvattenkvaliteten redovisas årligen och har som regel varit tjänligt utan anmärkning.

I en inventering av undervattensvegetationen i Kyrksjön från 2007 redovisas att det förekommer tre arter, kransalgerna rödsträse och skörsträse samt kärleväxten vattenbläddra. Vattenbläddra är en av de djurätande växtarter som finns i Sverige. Växten har små blåsor på sina finflikiga blad. Med blåsorna fångas smådjur som växten äter. Kransalger används som indikatorer på god vattenkvalitet. De är mycket känsliga för övergödning och är bland de första växter som försvinner vid ökad närsaltsbelastning. Beståndet av rödsträse i Kyrksjön täcker i stort sätt hela botten både nära land och i de djupare delarna. Av skörsträse har man endast funnit enstaka bestånd.

Text: Christina Polgren

Källor: Stockholms stad/Miljöbarometern och VISS-Vatteninformationssystem för Sverige

Promenadväg vid Kyrksjön

Som nog många redan har upptäckt, har vår fina promenadväg runt Kyrksjön fått en nyanlagd träkonstruktion på den del av promenaden som ligger närmast Vultejsvägen. Den nya träkonstruktionen är bredare än den gamla, och det finns även sittplatser, där man kan sätta sig och vila, eller bara sitta och njuta av fågelsång från alla de fåglar som nu har anlänt till vårt område. En uppenbar praktisk fördel med den bredare promenaden är att det nu går att mötas med barnvagn, vilket inte var fallet tidigare.

Text: Magnus Wallander

Ämnen som inte uppnår god kemisk status i Kyrksjön är kvicksilverföreningar, polybromerade difenyletrar (PBDE) och perfluoroktansulfonsyra (PFOS). Gränsvärdena för kvicksilverföreningar och PBDE överskrider i alla Sveriges undersökta ytvattenförekomster. Utsläpp av PBDE har under lång tid skett i både Sverige och utomlands vilket lett till långväga luftburen spridning av dessa ämnen. För PFOS bedöms tillförlitligheten i bedömningen som låg.

Källa: VISS

Rödsträse

Vattenbläddra

Kulturvandring i Eneby och Beckomberga söndag 8 maj kl. 14

Start vid kulturminnesskylten invid stora bautastenen nära Enebyvägen 21. Vandringen slutar i Beckomberga. Vi tittar på nya hus, var det planeras nybyggen, hus från Beckomberga gård och sjukhustiden, var det fanns soptippar, och var det fanns fornminnen i både Eneby och Beckomberga. Guide: Inger Larsson. *Hoppas vi ses!*

Bromma Kyrka Eneby infoblad

Ges ut av Bromma Kyrka Eneby Villaförening med fem nummer per år. Infobladet delas ut till medlemmar i föreningen samt till prenumeranter.

Ansvarig utgivare:

Magnus Wallander
Upplaga: 570 ex
AMO-Tryck AB, Solna

Kontaktinfo:

info@brommakyrkaenebyvillaforening.se
www.brommakyrkaenebyvillaforening.se
Annonser: Kontakta christina@polgren.com

Bromma Kyrka Eneby Villaförening är ansluten till Riksföreningen Villaägarna. Riksföreningen ger ut tidningen Villaägaren som ingår i medlemskapet.

Bli medlem: se info på hemsidan.